

2022-01-19

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet

Ink 2022 -01- 19

Dnr 1105-2021/22

Granskning av migrations- och integrationsminister Anders Ygeman uttalande i Sveriges Radio om skuggsamhällets omfattning

I P1 Morgon den 12 januari 2022¹ intervjuades migrationsminister Anders Ygeman (S) om skuggsamhället med anledning av att en efterlyst person påträffats i anslutning till statsminister Magdalena Anderssons bostad.

Anders Ygeman fick frågan om skuggsamhällets storlek. Han uppgav då följande:

”Polisen har väl efterlysningar på i storleksordningen 10 000 personer som saknar rätt att vistas i landet, så det är väl en sådan siffra man kan använda sig av”.

Detta är en direkt missvisande uppgift, då det redan 2010 gjordes uppskattningar om mellan 10 000 – 50 000 personer. Det var långt innan flyktingvågen 2015. De officiella siffror som finns att tillgå som talar om uppemot 50 000 personer är således gamla och bedömare – poliser och journalister – tror att det handlar om betydligt fler.

I proposition 2020/21:159, *Vissa identitetsfrågor inom utlänningsrätten*, som överlämnades till Riksdagen så sent som den 18 mars 2021, skriver regeringen (s 10):

”Det är av naturliga skäl svårt att bedöma hur många utlänningar som uppehåller sig i Sverige utan att ha tillstånd att vara här. Socialstyrelsen konstaterar i Social rapport 2010 att det inte finns tillförlitlig statistik över sådana utlänningar. Enligt rapporten varierade det beräknade antalet vid den tidpunkten mellan 10 000 och 35 000 och enligt vissa beräkningar var det så många som 30 000–50 000 personer (s. 270). Sedan dess har väldigt många asylsökande sökt sig till Sverige och också andra personer, som inte ansöker om uppehållstillstånd. Även om det inte går att säkert uttala sig om hur många personer som i dagsläget vistas i landet utan tillstånd, är det sannolikt att siffran har ökat väsentligt jämfört med de tidigare uppskattningarna”.

Vad gäller den uppgift som Anders Ygeman hänvisade till, det vill säga antalet efterlysta som saknar rätt att vistas i landet, är den enligt regeringens uttalande i propositionen (s 10 f) inte en totalsiffra, och kan dessutom innehålla kvalitetsbrister:

”Den 31 december 2019 hade Polismyndigheten 17 706 öppna överlämnade verkställighetsärenden i balans, varav 11 818 avsåg efterlysta personer. I uppgifterna ingår dock inte alla ärenden, t.ex. polisavvisningar eller ärenden om personer som befinner sig i Sverige och som aldrig har legaliserat sin vistelse här. Uppgifterna om efterlysta är enligt Polismyndigheten alltså inte en totalsiffra och kan dessutom innehålla kvalitetsbrister.”

Sammantaget så kan Anders Ygemans uttalanden inte anses korrekt, då den siffra han hänvisar till bara utgör en mindre del av det totala antalet. Att på en direkt fråga om skuggsamhällets storlek bara hänvisa till antalet efterlysta ger inte en rättvisande bild, något som alltså också framgår av regeringens proposition.

¹ <https://sverigesradio.se/artikel/anders-ygeman-om-skuggsamhallet>

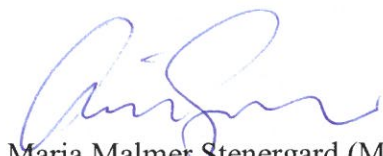
Grund för anmälan

Av 1 kap. 9 § regeringsformen framgår att domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter i sin verksamhet ska iaktta saklighet och opartiskhet. Som Konstitutionsutskottet tidigare konstaterat, innebär utformningen av bestämmelsen att den även gäller för regeringen när den uppträder som högsta myndighet inom förvaltningsorganisationen.

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen granskat om uttalanden av statsråd har varit korrekta. I bet. 2020/21:KU10 s. 308 f. konstaterade utskottet gällande en granskning av dåvarande migrationsministern Morgan Johansson, att statsråd, i likhet med andra medborgare, har rätt att göra uttalanden i olika sammanhang, men att statsråd kan behöva ta särskilda hänsyn. En självklar utgångspunkt i dessa sammanhang är enligt Konstitutionsutskottet att uttalandena ska vara korrekta.

Konstitutionsutskottet bör granska Anders Ygemans uttalande

Mot bakgrund av ovanstående begär jag att konstitutionsutskottet granskar migrations- och integrationsminister Anders Ygemans uttalanden om skuggsamhällets storlek.

Maria Malmer Stenergard (M)
Riksdagsledamot